

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

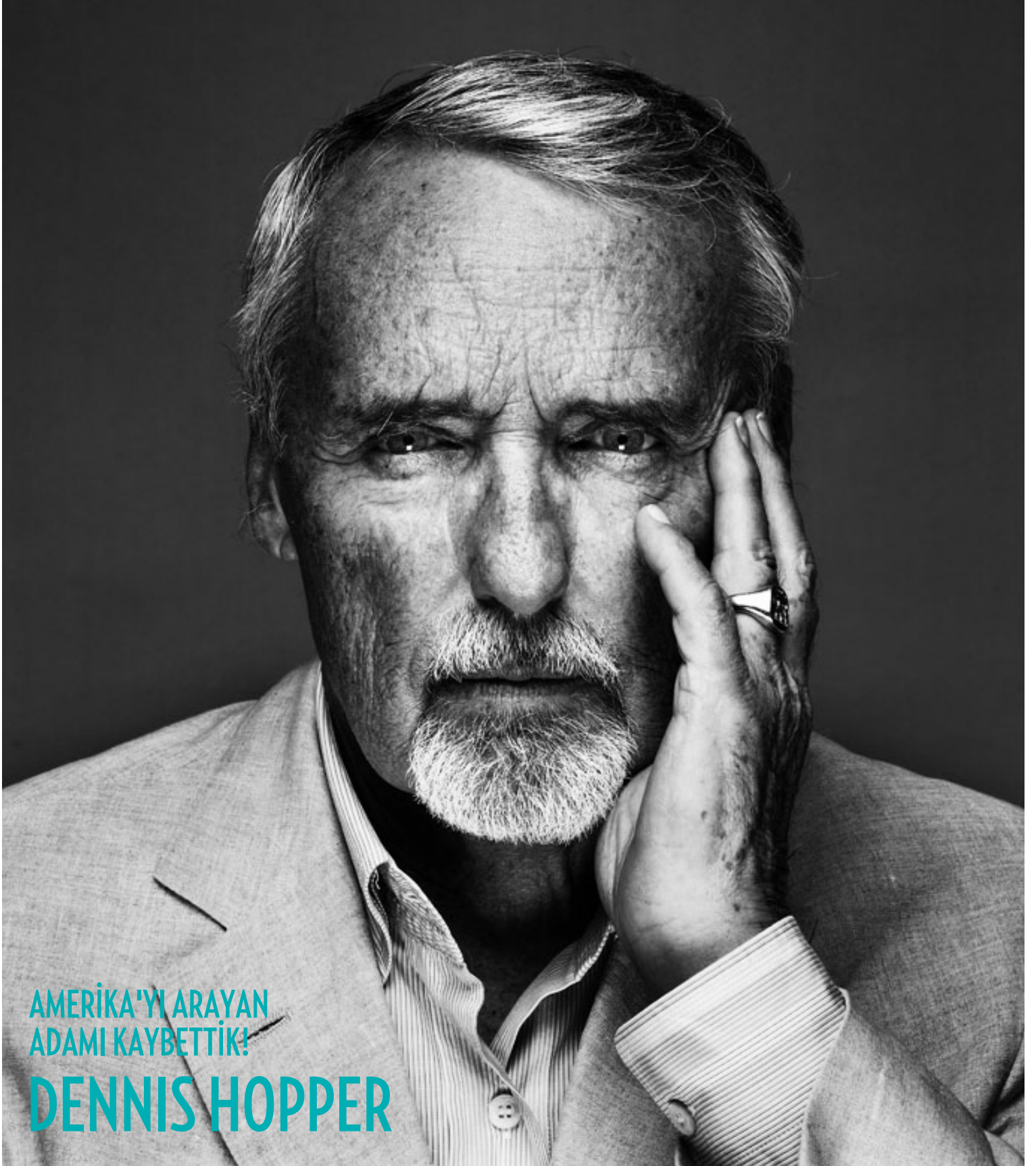
RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

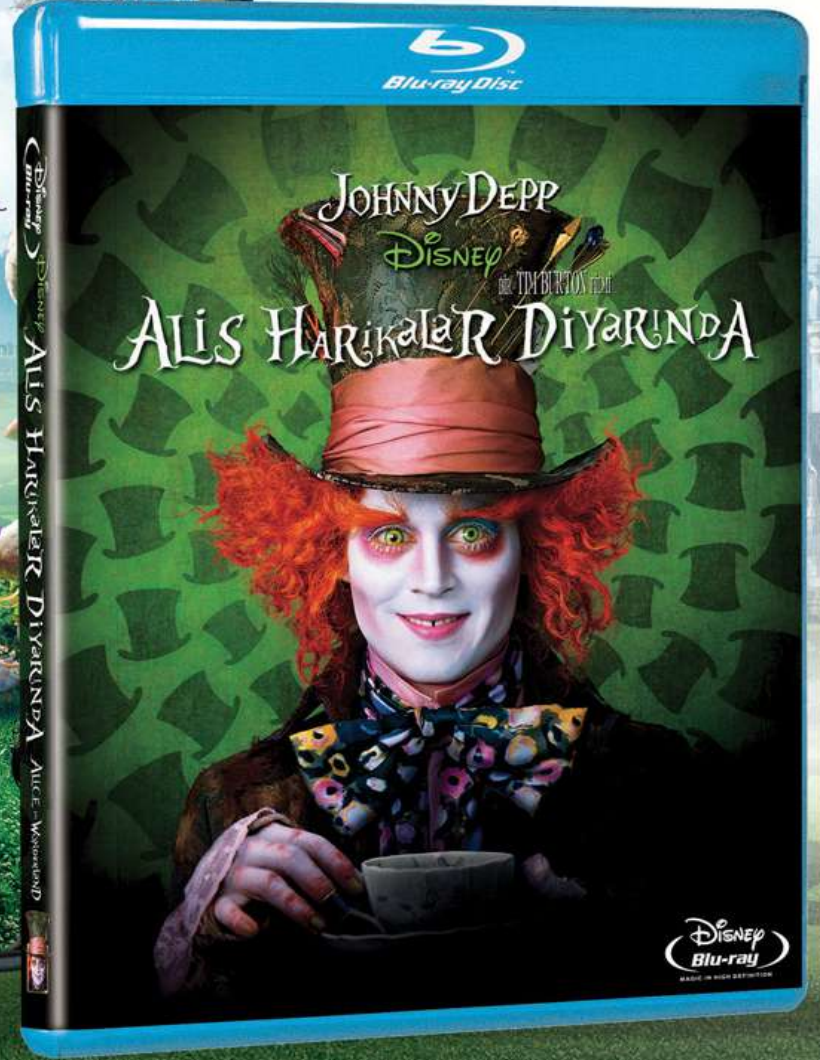

AMERİKA'YI ARAYAN
ADAMI KAYBETTİK!

DENNIS HOPPER

BİR TIM BURTON FİLMİ

YILIN 1 NUMARALI FİLMİ,
ŞİMDİ KOLEKSİYONUNUZUN 1 NUMARASI OLACAK!

2 HAZİRAN'DA (Disney Blu-ray) VE (Disney DVD) 'DE

MAGIC IN HIGH DEFINITION

WALT DISNEY PICTURES SUNAR BİR ROTH FILMS/ZANUCK COMPANY/TEAM TODD YAPMI BİR TIM BURTON FİLMİ JOHNNY DEPP 'ALICE IN WONDERLAND'
ANNE HATHAWAY HELENA BONHAM CARTER CRISPIN GLOVER MATT LUCAS VE MIA WASIKOWSKA İLE SESLENDİRENLER ALAN RICKMAN STEPHEN FRY MICHAEL SHEEN TIMOTHY SPALL
MÜZİK DANNY ELFMAN ÖZEL EFEKTLER & ANİMASİYON SONY IMAGEWORKS INC. GÖRSEL EFEKT SÜPERVİZÖRÜ KEN RALSTON KOSTÜM TASARIMCI COLLEEN ATWOOD FİLM EDİTÖRÜ CHRIS LEBENZON ACE YAPIM TASARIMCI ROBERT STROMBERG
GÖRÜNTÜ YÖNETMENİ DARIUSZ WOLSKI ASC YARDIMCI YAPIMCI KATTERLI FRAUENFELDER YAPIM SORUMLUSU CHRIS LEBENZON LEWIS CARROLL'IN ESERİ ÜZERİNE SENARYO LINDA WOOLVERTON
YAPIM RICHARD D. ZANUCK JOE ROTH SUZANNE TODD VE JENNIFER TODD YÖNETMEN TIM BURTON

SOUNDTRACK AVAILABLE ON
WALT DISNEY
RECORDS/STRENGTH

WALT DISNEY STUDIOS
HOME ENTERTAINMENT

© Disney

KOZADAKİ KELEBEĞİ CANLI CANLI ÖLDÜRMEK

7 HAZİRAN'DA BAŞLAMASI PLANLANAN 17. ULUSLARARASI ALTIN KOZA FİLM FESTİVALİ'NİN SON DAKİKADA ertelenmesi kararı neresinden tutsanız elinizde kalıyor. Festivalin kaderini elinde bulunduran Adana Büyükşehir

Belediyesi'ne bağlı kuruluş Altın Koza A.Ş., Gazze'deki yardım gemilerine ve İskenderun'da askerlerimize yapılan saldırıları bahane ederek aldı bu kararı. Onlar bu festivali bir 'eğlence' sanıyor olmalılar. Kimse onları suçlayamaz, çünkü Adana il sınırları içinde bu festivalin şehir için ne demek olduğundan bihaber birileri varsa, bu, kesinlikle bu kararı alan insanlar. Tunca Arslan'ın bu sayımızda Adanalıların bu festivale ilgisizliğinden dem vurmasında kimi haklı yanlar var, gelgelelim ilginin her geçen yıl biraz daha canlandığına tanık olmak ilerleyen yıllarda Altın Koza'ya dair umudumuzu artırıyor.

Gerekçenin Gazze'deki saldırılar olmasına kahkahayla gülebilirsiniz. Zira bu sene festivalde Filistin sinemasına "Filistin: Barışa Hasret" başlığıyla geniş kapsamlı yer ayrılmıştı, Filistinli sinemacılar Adana'ya gelecek, bu konuda paneller düzenlenecek ve Ortadoğu'daki bu kanayan yaraya dair bir ses de Altın Koza'dan yükselmiş olacaktı. Festivalin ertelenmesi kararını alanlar bunun önünü tıkamış oldular.

Ama biliyoruz ki, festival aslında Gazze'deki veya İskenderun'daki malum saldırılar yüzünden falan ertelenmedi. Ondan çok önce de Belediye'deki 'karar alıcılar'ın her an festivalden vazgeçebilecekleri Demokles'in kılıcı gibi organizasyonda görevli ekibin tepesinde tetikte bekliyordu. Bu söylenti öylesine ayyuka çıkmıştı ki, bu zeka yoksunu kararın hayata geçebileceği bir an için

bizim de aklımıza gelmeye başlamıştı. Oysa görüyoruz ki, gerçekten de bu seneki Altın Koza'nın hükmü çoktan konmuş!

Belediye'deki 'karar alıcılar'ın gerekçesi önceki yıllarda düzenlenen festivallerin bütçesindeki olası şaibelerdi. Yani aslında esas gerekçe 'maddi' idi. Halbuki, organizasyonda görevli ekip aylardır canla başla bu festivale hazırlanıyordu. Dünyanın usta sinemacılarıyla bağlantıya geçilmiş, yerli ve yabancı konukların seyahat programları ayarlanmış, uçak biletleri kesilmiş, film gösterimleri önceden rezerve edilmiş, bu filmlerin bedelleri ödenmiş, kopyaları festival ofisine ulaşmış, sadece filmler değil, usta sinemacı Angelopoulos'un dünyaca ünlü set fotoğrafları sergisi de festival merkezine ulaşmıştı. Alınan kararla, manevi hasarın yanına epeyce bir 'maddi' hasar da eklenmiş oldu anlayacağınız. Böylece kararın sahipleri matematiğe ne kadar yatkın olduklarını, festivalin maddi gidişatını ne kadar önemsediklerini de kanıtlamış oldular!

Bu karar ne olursa olsun bu saatten sonra 'erteleme/iptal'den yana çıkmamalıydı. Festivalcilik böyle amatör beyinlerle yürütülemeyecek denli profesyonellik isteyen bir işmiş, Adana Belediyesi bunu bir kez daha tescilledi.

Bunların da üstünde en can acıtanı ne biliyor musunuz? Altın Koza'nın, eğer vardysa, birkaç yıldır tırnaklarıyla kazıyarak toparladığı uluslararası itibarının yerle yeksan olması.

Gerçekten de akılsız başın cezasını şu hayatta yalnızca ayaklar çekiyormuş!

GİZLİ TEŞKİLAT

(NORTH BY NORTHWEST, 1959)

YAYIN KURULU: CEM ALTINSARAY cemirique@yahoo.com BİLGEHAN ARAS bilgehanaras76@gmail.com KEMAL EKİN AYSEL kemalaysel@gmail.com

BURAK GÖRAL burgoral@yahoo.com MURAT ÖZER cinemozer@gmail.com BURÇİN S. YALÇIN burcycalc@hotmail.com

GÖRSEL YÖNETMEN: BİLGEHAN ARAS **LOGO TASARIM:** ERKUT TERLİKSİZ **HTML UYGULAMA:** BAŞAR UĞUR

KATKIDA BULUNANLAR: TUNCA ARSLAN, OKAN ARPAÇ, GÖKHAN ŞEKER, EMEL GÖRAL, FİLİZ ÖRGEN, MÜZEYYEN BEDEL YALÇIN

www.arkapencere.com

6 ÇOK BİLEN ADAM

Haftanın eleştirileri: Cennet Batıda, Ölümçül Takip, Koleksiyoncu, Ev, Yaşamaya Değer, Koy.

17 KAPRI YILDIZI

Arka Pencere yazarlarının film değerlendirme yıldızları. Beş üzerinden, buçuksuz.

18 TRENDEKİ YABANCI

Başta Altın Koza, Anadolu'da ilgiden yoksun kalan film festivallerinin 'fişini çekmek' acaba daha doğru bir hareket mi olur?

20 AŞKTAN DA ÜSTÜN

John Huston ve Bogey serüven sinemasından bir kilometre taşı çıkartıyor: Altın Avcıları.

22 ESRAR PERDESİ

Sinemadaki son 'asi genç' de gitti. Dennis Hopper'ı 29 Mayıs'ta 74 yaşındayken yitirdik.

28 AİLE OYUNU

DVD eleştirileri: Soysuzlar Çetesi, Veba, Kara Büyü, Matrak Adamlar, Herkesin Keyfi Yerinde, İntikam Peşinde, Morganlar Nerede?

34 SAPIK

Film sapıkları için sinemanın incik cıncığı: Rachel, Agora, Öteki Sinema, Reklam Dünyasını Sarsan 10 Sinemacı, SİYAD'ın Seçtikleri.

CENNET BATIDA

ORJİNAL ADI Eden à l'Ouest

YÖNETMEN Costa-Gavras

OYUNCULAR Riccardo Scamarcio,

Juliane Köhler, Léa Wiazemsky

YAPIM 2010 Fransa-

Yunanistan-İtalya

SÜRE 110 dk.

Film, "Ölümsüz",
"Sıkıyönetim",
"İtiraf", "Kayıp",
hatta "Müzik Kutusu"
ve "Amen" gibi sert
Costa-Gavras
vuruşlarından
değilse de, başarılı
sayılabilecek bir film.

KAÇAK GÖÇ GÜZERGÂHININ ÖZELLİKLE AVRUPA EŞİĞİNDEKİ KESİTLERİNDE genellikle deniz yolu kullanıldığından, ilgili beyazperde öyküleri de denizde başlayan ya da biten trajedilerle örülüyor. Tıpkı insanoğlunun evriminin ilk adımlarındaki gibi, sudan gelip toprakta tutunmaya, kök salmaya çalışıyor, yaşamak için 'yer değiştirmek zorunda kalan' zavallı, çaresiz, güçsüz, son bir umudun peşinde 'sürünen' insan teki de.

Örneğin Fransız yönetmen Philippe Lioret imzalı 2009 yapımı "Hoşgeldiniz" (Welcome), Fransa üzerinden İngiltere'ye gitmeye çalışan 17 yaşındaki Iraklı Kürt kaçak göçmen Bilal'in öyküsünü getirmişti karşımıza. İngiltere'deki sevgilisine ulaşmaya çalışan talihsiz delikanlıyı, Manş denizinin sularında acı bir son bekliyordu.

Nesli Çölgeçen'in filminin yalnızca adı bile bu çerçevede çok şey anlatıyor: "Denizden Gelen".

Gene Fransız sinemasından çok taze bir örnek, artık 'ustaların ustası' diyebileceğimiz (Alain Corneau'nun, 'O benim ustamdır' dediğini hatırlatırım) Costa-Gavras'ın son filmi "Cennet Batıda", yarı baygın halde karaya vuran, gözünü açar açmaz da "Cennete mi düştüm acaba!" diye düşünen Kuzey Afrikalı İlyas'ın (Elias) serüvenlerini içeriyor.

Hemen belirtiyim ki "Cennet Batıda", acıyla, sıkıntıyla, çaresizlikle, ölümlerle, belli oranda heyecanla ve düş kırıklığıyla dolu olsa da kaçak göçmenlerin trajedisine odaklanan, hayli fıkır fıkır, yer yer muzip, tozpembe değilse bile olan bitene kimi zaman pembe gözlüklerle de bakabilen bir film. Costa-Gavras, eleştirilere de açık bir tavırla, nasıl yapmışsa yapmış, kaçak göçmenlerin yürek sızlatan durumundan bir 'tebessüm' çıkarabilmiş. Tabii, bunun nihayetinde acı bir tebessüm olduğunu da önemle belirtmem gerek.

Son bir yıldır devamlı çalıştığından Fransızca'yı çat pat konuşabilen İlyas ve bu dili hiç sökmemiş yakın arkadaşı, kaçak yolcularla dolu harap bir teknede Ege'de yol almaktadır. Sahil devriye botu tekneyi fark edince kimileri

denize atlar... Sonuç, iki üç kişi hariç, çoğu boğulur. Bizim İlyas da kendini yakınlardaki bir tatil köyünün çıplaklar kampında bulur.

Costa-Gavras, bu andan itibaren rahatlıkla bir Aydemir Akbaş ya da Yavru ile Katip filmine malzeme olabilecek konuyu, Avrupa ve Avrupalılar üzerine etkili dokunuşlarla bezenmiş bir yol filmine dönüştürmüş. Yolun sonunda Paris var...

Genelinde iyimser duygularla inşa edilmiş ama çok derinlerde 'kanayan duygular'la da yüzleştiğimiz "Cennet Batıda", tutturulan üslup bakımından Costa-Gavras'ın ustalık döneminin en ayrıksı filmi. Politik olmayan öykülerde pek başarı kazanamayan (bkz. "Özel Birlik" [Section Speacile], "Kadın Işığı" [Claire De Femme], "Aile Konseyi" [Conseil De Famille]) Yunan-Fransız yönetmen, bu yarı-politik gibi görünen ama ele aldığı sorun bakımından 21. yüzyılın en yakıcı politik sorunlarından birini işleyen (Bu muydu yani beş on yıl öncesine kadar büyük bir liberal ikiyüzlülük ve sahtekârlıkla göklere çıkarılan Yeni Dünya Düzeni?) filmi, gene daha öncekilerde olduğu gibi çok tartışılacak şeyler söylüyor. Örneğin, Godard'ın bir zamanlar yönelttiği eleştirideki gibi, 'sorunu çözümlemeden, çözümü sunuyor' denilebilir ki ayağı ara sıra tökezlese de İlyas gibi 'şanslı' kaç kaçak göçmen vardır dünyada diye sormadan da edemiyoruz, bir insan teki olarak!

Fakat "Cennet Batıda"ya İlyas açısından değil de yolu İlyas'la kesişen insanlar (eşcinsel otel yöneticisi, yardımseverliği yatağını paylaşmaya kadar götüren Alman kadın ve benzer şeyler yaşayan-yaşatan Yunanlı dul, kamyon şoförleri, geçimsiz karı-koca ve gene Paris'teki alımlı hanımefendi, "Paris'e gelersen beni mutlaka ara" diyen sihirbaz...) açısından bakarsak, zor durumdaki bir yabancıyla karşılaşan 'sıradan insan' hakkında da epeyce ilginç şey söylüyor Costa-Gavras. Bu söylediklerinin çok yeni şeyler olmadığını, örneğin herhangi bir İtalyan ya da Fransız yol filmi de benzerlerine rastlayabileceğimizi

Hep usta ve karizmatik oyuncularla çalışmayı sevdiği çok belli olan Costa-Gavras'ın bu kez uluslararası çapta pek tanınmayan isimleri tercih etmesi dikkat çekici.

ama gene de tuhaf bir etki yarattıklarını ekleyeyim. Avrupa, meleklerle de zebanilerle de karşılaşacağı bir 'Cesur Yeni Dünya' olarak sunuluyor kahramanımız İlyas'a. Hatta Costa-Gavras, "Göçmen kardeş, biraz da yakışıklı ve çitir bir delikanlıysan, hiç düşünme atla denize! Halik de balık da tutmazsa elinden, bir tutan bulunur, merak etme" demiş gibi de oluyor.

"Cennet Batıda", elbette ki "Ölümsüz", "Sıkıyönetim", "İtiraf", "Kayıp", hatta "Müzik Kutusu" ve "Amen" gibi sert Costa-Gavras vuruşlarından değilse de kendi çapında başarılı, en azından bu büyük yaşamsal-ölümcül sorunu Avrupalıların gözüne bir kez daha sokmak açısından başarılı sayılabilecek bir film. Biliyoruz ki "Hoşgeldiniz", göçmenler konusunda Fransa'daki bazı insanlık dışı yasaların yumuşatılmasını sağladı.

Filmografisine göz atıldığında, Yves Montand, Simone Signoret, Michel Piccoli, Jacques Perin, Irene Papas, Jack Lemmon, Sissy Spacek, Dustin Hoffman, John Travolta, Armin Mueller-Stahl, Jessica Lange gibi hep usta ve karizmatik oyuncularla çalışmayı sevdiği çok belli olan Costa-Gavras'ın bu kez uluslararası çapta pek tanınmayan isimleri tercih etmesi de dikkat çekici. Ama tatil köyündeki orta yaşlı seksi yalnız bayan Christina'yı oynayan Alman Juliane Köhler ve kamyon şoförleri Florian Martens ile Antoine Monot'yu bir yana ayırın; diğer oyuncuların yerine rahatlıkla bir başkasını da düşünebilirsiniz. [A]

Dağ başında İlyas'ı yanlarına alan iki TIR şoförüyle mükemmel zaman geçireceksiniz.

Tatil köyündeki yönetici ve tatilcilerin 'insan avı', Costa-Gavras'a yakışmayan yavanlıktır.

"SİNEMACILIK VE FİLMCİLİK YARARINA BAĞIMSIZ İLETİŞİM PLATFORMU"

sadibey.com

ÖLÜMCÜL TAKİP

GÜNEY KORE’NİN SİYASİ TARİHİNE ŞÖYLE BİR BAKTIĞINIZDA BİZDE OLAN HER şeyin onlarda da mevcut olduğunu göreceksiniz: Darbeler, suikastler, yasaklar, sansürler, iç savaşlar, öğrenci olayları... Ancak bir farkımız var: Dümeni düzeltmeyi bilmişler. Biz bu zamanlarımızda bırakın düzeltmeyi, daha da aşağılara inerken, Güney Kore ekonomisini belli bir istikrara kavuşturmuş, halkının daha da özgürleşmesi için gereken adımları atmış, sanayisini düzeltmiş, eğitimine önem vermiş... Özellikle son 7-8 yıldaki Güney Kore sinemasının atakta olmasının bariz sebepleri bunlar. Bastırılmışlık sona erince yaratıcı bütün beyinler ve fikirler serbest kaldılar. Tabii ki güllük gülistanlık bir ülke değil Güney Kore, ama ülkelerindeki kimi çarpıklıkları, insan tabiatındaki bir sürü gediği görebilecek ve bunları özgürce, yepyeni sinema duygularıyla ifade edebilecek genç bir sinemacı kuşağı şimşek gibi iniverdi sinema dünyasına. Bu kuşak, kendilerinden en fazla 8-9 yıl önceki ağabeylerinden daha cesur, daha yenilikçi ve özgüvenliler. Nitekim bu hafta ülkemizde biraz geç de olsa gösterime girme şansını yakalayan “Ölümcül Takip” bir ilk film. Ama tek bir sahnesinde bile bir ilk film gibi durmuyor.

Son dönemde izlediğimiz Güney Kore filmlerinin ana kahramanlarında Hollywood filmlerinde asla göremediğimiz kimi özellikler var. Hollywood’un asla bir filmin merkezine koyamayacağı, tıpkı Takeshi Kitano’nun yakuza filmlerinde yaptığı gibi ‘anti kare anti-kahraman’lı filmler çıkıyor karşımıza. “Ölümcül Takip”ın eski dedektif/yeni pezevenk karakteri Joong-ho altında çalıştırdığı fahişelerce ‘pislik’ lakabıyla anılan bir adam. Bencil, kaba, sadece parasını düşünen, eski polis arkadaşları tarafından ‘polis rozetini pezevenklik yapmak için bırakan’ insan müsveddesi bir adam.

Altında çalışan kızlardan birkaçı kaybolunca sinirleri iyice bozulmuştur. Çünkü başka bir rakibinin kızları ayartıp kendi hesabına çalıştırdığını düşünmektedir. Hasta yatağından

kaldırıp bir müşteriye gönderdiği Mi-jin’den de haber çıkmayınca harekete geçer. Oysa Mi-jin, psikopat bir seri katilin son kurbanı olmak üzeredir ve hayatı Joong-ho’nun onu bulmasına bağlıdır...

Genç yönetmen Na Hong-jin yazımına katkıda bulunduğu senaryoda seri katil janrının belli kalıplarını ciddi hamlelerle bozuyor. Katili takip eden kişiyi bir anti-kahraman olarak ortaya koyması bu hamlelerin en hafifi. Yönetmen katili çok erken belli ediyor ve daha ilk yarım saatinde kendi iç dinamikleri olan heyecanlı bir finale vardırıyor filmi. Ancak film asıl o ilk yarım saatten sonra başlıyor!

Polis departmanının yozlaşmışlığı, hantallığı ve yetersizliğini vurgularken bunu karikatürize olmadan, inandırıcılıktan ödün vermeden gerçekleştiriyor yönetmen. Polislere rağmen en çok bilgiye polislerden kabul görmeyen, artık pezevenklik yapan eski kirli polis Joong-ho’nun ulaşabilmesi, Mi-jin’i inatla aramayı sürdürmesi resmi bir kamu kuruluşuna getirilebilecek en sert eleştirilerden biri değil midir? Siz de Türkiye’de polisin yapamadığını yapmaya çalışan inatçı bir pezevenğin hikayesini yapmaya kalkın bakalım ne olacak?

Na Hong-jin’in sinematografik olarak da Seul sokaklarında başardıkları hiç yenir yutulur işler değil. Hollywood aksiyon sahnelerinin kaybettiği bir duyguyu veriyor bu sahneler. Oyuncular gerçekten koşuyorlar, nefes nefese kalıyorlar, ayakları kayıyor, bir yerlere çarpıyorlar ve aksiyondan gerçek sesler çıkıyor, abartılmış ses efektleri değil! Zaten filmde bilgisayar destekli efekt tasarımlarına pek itibar edilmemiş. Hollywood artık en basit komedi filmlerine bile CGI sıkıştırarak seyircinin gerçeklik algısına ciddi zarar verirken Güney Kore filmleri ‘gerçeklik’i adeta yeniden inşa ediyorlar.

Filme adını veren ‘takipçi’yi canlandıran Kim Yun-seok, bir an bile sekteye uğramayan, muhteşem bir performans sergiliyor.

Takipçi’ye birkaç sahnede eşlik eden küçük kız çocuğunun bazı bilmiş tavırları ‘azıcık’ klişe tadı veriyor...

ORİJİNAL ADI Chugyeongja
YÖNETMEN Na Hong-jin
OYUNCULAR Kim Yun-seok, Ha Jung-woo, Seo Yeong-hie
YAPIM 2008 Güney Kore
SÜRE 125 dk.

Gerçekçi bir seri katil hikayesini, seyirciyi sürekli ters köşeye yatıran senaryosu ve kusursuz bir sinema duygusuyla anlatan şahane bir ‘ilk film’...

KOLEKSİYONCU

ORJİNAL ADI The Collector
YÖNETMEN Marcus Dunstan
OYUNCULAR Josh Stewart,
 Michael Reilly Burke,
 Andrea Roth, Juan Fernández
YAPIM 2009 ABD
SÜRE 90 dk.

Evdeki ahaliyi terörize eden seri katil klişesi, son beş yılın yükselen trendi işkence korkusuyla harmanlanıyor.

COKTAN SUYU ÇIKAN “TESTERE” (SAW) SERİSİNİN SON ÜÇ DÖRT BÖLÜMÜNÜN senaryosunu yazan Marcus Dunstan, ilk yönetmenlik denemesinde tam anlamıyla bir mesleki deformasyon yaşıyor. Yaza yaza, kafayı “Testere”nin korku sinemasına hediye ettiği işkence pornolarıyla bozmuş belli ki. “Koleksiyoncu”yla artık yorgun düşen bir türe, ortalamanın altında bir örnek daha ekliyor.

Sinemada özellikle saplantılı koleksiyonculuk üzerine nefis filmler var. Bu filmin ise hiç o hastalıklı duyguya dair bir meselesi yok. Odakta yer alan katil, insan koleksiyonu yapıyor. Fakat ne “Kuzuların Sessizliği”nin (The Silence Of The Lambs) Buffalo Bill’i ne de “Teksas Katliamı”nın Leatherface’i gibi bir ‘amaç’ uğruna kurban ediyor kıstırdığı zavallıları. Motivasyonunun ne olduğunu bilmiyoruz. Belli ki senarist/yönetmen, “Maskeli bir katil tipi yaratayım, tutarsa arkasını getirir, devam filmlerinde karakteri derinleştiririm” diye çıkmış yola. Allah kerim deyip, yatırım aracı olarak kullanıyor filmi.

Tabii evdeki hesap çarşıya uymuyor. Sermaye de batıyor filmde. “Koleksiyoncu” öncelikle ikinci sınıf oyunculukların kurbanı oluyor. Başroldeki Josh Stewart’ın bu filmi taşıyacak karizması yok. Ev ahalisi, kıymalık et olmak dışında bir fonksiyon taşımıyor. Meme ve bacak göstereceğini diye hikayeye eklenmiş bir genç kız ile merhamet duygusunu yükseltsin diye yaratılmış küçük kardeş, sırf türün gerektirdiği zorunluluklar olarak filmde yer ediyor.

Filmin koleksiyoncusu ilginç bir karakter olabilirdi oysa. Evin içine yüzlerce tehlikeli bubi tuzağı kurup, kurbanlarının kendi kendilerine zarar vererek ölmelerini sağlayan adamı, bir noktaya kadar “Evde Tek Başına”daki zirzop çocuğun büyümüş ve çocukluğunda yaşadığı travmayı aşamamış hali sanıyorsunuz. Fakat o da klişe bir seri katil olup çıkıyor film bittiğinde.

 Filmin mavi, yeşil ve kırmızı tonlardaki gerçeküstü aydınlatması kimi zaman tuhaf ama taze bir grafik anlayışın sinyalini veriyor.

 Filmde evcil bir kedinin ve köpeğin öldürüldüğü sahneler çok rahatsız edici.

EV

YÖNETMENLER Caner Özyurtlu,
Alper Özyurtlu

OYUNCULAR Deniz Celiloğlu,
Kerem Atabeyoğlu, Alpay Atalan,
Ece Çeşmioğlu, Melda Gür

YAPIM 2010 Türkiye
SÜRE 95 dk.

Bas bas bağırmandan
medya eleştirisi
yapmasına alışı ama
öyküde ciddi bir
inandırıcılık sorunu var.

PROGRAMIN YÖNETMENİ CHRISTOF, “BEN TRUMAN’A NORMAL BİR YAŞAM SÜRME şansı verdim. Dışarıda yaşadığımız dünya hastalıklı bir yer” demişti “The Truman Show” da. Bütün o steril yaşantısına rağmen, ‘gerçek’ bir hayatı hiç olmamıştı Truman’ın. Christoph’a hak vermemek elde değilse de, Truman’ın o kapıdan geçip ‘kaderini’ kendisinin tayin etmesi gerektiğinden şüphe duymuyorduk.

Kuşkusuz, izleyene sınırlı da olsa bir dikizleme şansı veren BBG evi türü programların hızı bir nebze kesilmiş durumda. “Ev” bu açıdan zamanlaması ‘geç’ bir proje. Lakin, meseleyi genel olarak medyanın ekranda olup biteni sömürmesi açısından ele alırsak, karşımızdaki BBG evi de olsa, Sabah Sabah Seda Sayan da olsa, değişen bir şey yok. Gerçeklik kisvesi altında sunulan sahtelikler TV’lerimizi işgal etmiş durumda. Bu elbette dünyanın dört bir yanında da böyle.

“Ev”i basan ‘deli dâhi’ gencin, kendi deyişiyle “bu şova biraz hareket katmak” amacıyla yaptığı ‘eylem’e neden bu kadar büyük anlamlar yüklediği

meçhul. Belki ona eklenebilecek kişisel bir motivasyonla bu açık kolayca yamanabilirdi.

Film, kameranın önünde benliğini sömürten bu ‘yarışmacılar’ın yanı sıra, ekran karşısında onları izleyenlerin ‘kana susamışlığı’nı da yiyor. Tıpkı Truman Show gibi, Ev’dekiler de bir ‘yalan’ı yaşıyorlar ama bir farkla: Truman’ın tersine, buradakiler bu ‘yalan’ı gönüllü yaşıyorlar. Eylemci gencimiz ise, ‘düdüğü üflemek’, tüm bu düzenin ipliğini pazara çıkarmak için çıkıyor ortaya.

Lakin “Ev”in kendisi de ‘filmsel gerçekliği’ kurarken gedikler veriyor, eleştirdiği handikabı bir açıdan kendisi de yaşıyor. Anti-kahramanımızın, o sırada FB – GS maçının oynandığı stattakiler de dahil, tüm o bombaları nasıl kurabildiği, Türkiye’deki kaosu da aşan bir muamma. Bu çıkış noktası “Ev”in altından halıyı süratle çekiyor. [\[1\]](#)

Böyle bir filmde ‘içerideki’ oyuncuların neredeyse tekinin dahi sırtmadığını görmek şaşırtıcı da değil, düpedüz şoke edici.

‘İçeridekiler’in oyunculu ne kadar iyiye, ‘dışarıdakiler’in oyunculuğu da aynı ölçüde vasat.

YAŞAMAYA DEĞER

ORJİNAL ADI Le Hérisson
YÖNETMEN Mona Achache
OYUNCULAR Josiane Balasko,
 Garance Le Guillemic,
 Togo Igawa, Anne Brochet
YAPIM 2009 Fransa-İtalya
SÜRE 100 dk.

İnsanın yalnızlaşması
 ya da
 yalnızlaştırılmasının
 sonuçları üzerine
 bir film bu.

FİLMİN ORJİNAL ADININ KARŞILIĞI OLAN 'KİRPİ'YE BENZER BİÇİMDE 'KENDİLERİNE' yaklaşılmasına izin vermeyen' iki karakterin hikayesini izliyoruz "Yaşamaya Değer"de. Biri ufak bir kız, kendisine intihar tarihi belirlemiş; diğeri ise kızın ailesinin yaşadığı binanın kapıcısı olan 'gizemli' kadın. Her ikisinin buluşup dünyaya açılmalarını sağlayan kişi ise, binaya yeni taşınan yaşlıca bir Japon beyefendi.

Aslında filmdeki ilişkiler ağı, bir zincirin halkaları gibi geliyor. Kadın kızı etkiliyor, adam da kadını, doğal olarak kadın da yalnızlığını paylaşarak adamı. Bu zincirleme etkileşim, hayattan beklentisi kalmamış kahramanlarımıza 'yeni bir kapı' açıyor ve 'kirpilik'ten kurtulmaya doğru adım atmalarını sağlıyor.

İnsanın yalnızlaşması ya da yalnızlaştırılmasının sonuçları üzerine bir film "Yaşamaya Değer". İçsel ve çevresel faktörlerin 'kapanma'ya yönelttiği bireyin 'çıkış noktası'na benzer bir şeyle karşılaştığında ona nasıl sarıldığını gösteriyor bu film. Her şeyden ve

herkesten umudunu kesmişken, kapısına dayanan 'umut kırıntısı'nı değerlendirmek için nasıl çaba harcadığını da tespit ediyor yapım.

Mutsuzluğa mahkum olmuş (ya da edilmiş) karakterlerin, kendi belirledikleri sınırlar içinde debelenmelerinin sonunu getiren bir yaklaşımı var hikayenin. Bunu olumlu ya da olumsuz değerlendirme konusundaysa karakterlerin seçimi öne çıkıyor, tıpkı kendilerini 'kapama' kararını verdikleri gibi. Bunu yaparken zaman zaman gerçeklikle masalsılığı birbirine yaklaştırıyor ve acının umuda, umudun da acıya dönüşümüne 'sihirli' bir anlam yüklüyor film.

Ve sonuçta, insanın değil 'insanlığın kaderi' olabileceğinin altını çiziyor film, tıpkı hikayedeki karakterlerin yaşadıklarının ortaya çıkardığı 'insanlık portresi'ni yerleştirdiği zemin gibi... [2]

Josiane Balasko, karakterinin değişim/dönüşümünü ustalık kokan bir performansla canlandırıyor.

Togo Igawa, 'Japon beyefendi'de fazla mı 'iyilik timsali'ne dönüşmüş acaba?

“Emek”çiler vazgeçmez!
86 yıl bu kuyrukta bekledik.
Yine bekleyeceğiz.

siyad

Sinema Yazarları Derneği

KOY

ORJİNAL ADI The Cove

YÖNETMEN Louie Psihoyos

OYUNCULAR Richard O'Barry,

Louie Psihoyos, Kirk Krack, Isabel Lucas,
Joe Chisholm, Mandy-Rae Cruikshank

YAPIM 2009 ABD

SÜRE 92 dk.

Oscar'lı belgesel,
Japonya'nın Taiji
bölgesindeki bir koyda
yunuslara uygulanan
vahşeti perdeye taşıyor.

ÜLKEMİZDE DE BİR KUŞAĞIN
HATIRASINDA UNUTULMAZ YERİ OLAN
sevimli yunus Flipper, ekran serüvenini
çoktan bitirdi. Ancak o dizi sayesinde
yunusların aslında ne kadar zeki ve marifetli
olduğunu gören paragöz insanlar, neredeyse
yarım asırdır Flipper'in soydaşlarına, herkesi
insanlığından utandıracak bir şekilde zulmetmeye
devam ediyor.

ABD'de 1964-67 yıllarında yayımlanan dizide
yunusların eğitmeni olarak görev alan ve o dönem
paraya para demeyen Richard O'Barry, bir süre
sonra insanlara yunusları tanıtarak ne büyük bir
hata yaptığını anlamış ve kendini onları
kurtarmaya adanmış. Bu belgesel de, onun
yönlendirmesiyle Japonya-Taiji'ye giden
balıkadamların tanık olduğu korkunç katliamı
açığa çıkarıyor.

O'Barry, En İyi Belgesel Oscar'ı alan bu filmle,
belki de Flipper ve diğer yunuslardan özür diliyor.
Yakalanıp havuz gösterilerine çıkarıldıklarında bile
bir çeşit ülsere yakalanan hatta bazen intihar

etmeyi seçen yunusların, bu yetmezmiş gibi
vahşice katledilerek insanlar için besin haline
getirilmesi de ayrı bir acı... Zira bünyelerinde
bulunan yoğun miktardaki cıva, hem şu anki hem
de gelecek nesiller için büyük tehlike arz ediyor.

Japon hükümetinin katliamı nasıl örtbas
etmeye çalıştığını, komşu ülkelerin bu suça nasıl
şuursuzca ortak olduğunu, Michael Moore tarzı bir
militan röportajcılıkla sergileyen belgesel, öte
yandan gizli kamera görüntülerinin nasıl elde
edildiğini gösteren bölümlerde nefes kesen bir
gerilim filmine dönüşüyor. Kaptan Cousteau'nun
ailecek izlenebilen belgesellerinin yanında korku
film gibi duran ve tüm dünyaya bu katliamı
durdurmak için yardım çağrısında bulunan "Koy",
akıldan çıkmayan, besin alışkanlığınızı bile gözden
geçirmenize yol açacak denli etkili bir çalışma. [1]

Yunusların kurtarılması yönünde, en ses getirecek haberden bile
daha etkili, yürek yakıcı bir yapıt.

Tüm bunlara istemeden de olsa "Flipper" dizisinin sebep
olduğunu öğrenince, duygularınız sarsılabilir.

CENNET BATIDA

EV

KOY

ÖLÜMCÜL TAKİP

	CEM ALTINSARAY	BİLGEHAN ARAS	TUNCA ARSLAN	KEMAL EKİN AYSEL	BURAK GÖRAL	MURAT ÖZER	BURÇİN S. YALÇIN
CENNET BATIDA			★★				★★★
EV						★★★★	★★
KOLEKSİYONCU				★★			
KOY							
ÖLÜMCÜL TAKİP				★★★★	★★★★	☆☆☆☆☆	★★★★
YAŞAMAYA DEĞER						★★★★	
AYRILIK			★★			★★	
BAHTI KARA						★★	
ÇILGIN BİR GECE					★★	★★	
ELM SOKAĞINDA KABUS					★★	★★	★
FROZEN							★★★★
HAYATA ÇALIM AT			★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★
LABİRENT				★★			
PERS PRENSİ: ZAMANIN KUMLARI		★★		★★★★	★★	★★	
PUS					★★	★★★★	★★
ROBIN HOOD		★★★★	★★		★★★★	★★★★	★★★★
SELVİ BOYLUM AL YAZMALIM		☆☆☆☆☆	★★★★	★★★★	★★★★	☆☆☆☆☆	☆☆☆☆☆
SORAYA'YI TAŞLAMAK			★★★		★★★★		
ŞREK: SONSUZA DEK MUTLU					★★		
HERKESİN KEYFİ YERİNDE			★★		★★★★	★★★★	
İNTİKAM PEŞİNDE		★★★★			★★★★	★★★★	★★★★
KARA BÜYÜ		★★★★		★★★★	★★★★		
MATRAK ADAMLAR		★★		★★★★	★★★★	★★★★	★★★★
SOYSUZLAR ÇETESİ		★★★★	★★	☆☆☆☆☆	★★★★	★★★★	★★★★
VEBA			★★		★★	★★	

ALTIN KOZA İÇİN 'FİŞİ ÇEKME' ZAMANI

Suni teneffüsle ya da hayat öpücükleriyle yaşatılmaya çalışılan; yetiştirdiği onlarca sanatçıya, sinemacıya ve tabii ki sayısız zenginine rağmen Adana'nın bir türlü 'sanat kenti' olamadığını gösteren bir festival var karşımızda.

B U YIL 17. KEZ DÜZENLENECEK OLAN ADANA ALTIN KOZA FİLM FESTİVALİ'NİN ANİ BİR KARARLA ERTELENDİĞİNİN DUYURULMASI

sinema çevrelerinde ciddi bir yankı yarattı ve tepki topladı. Uzun süredir ciddi kaos yaşayan Adana Büyükşehir Belediyesi'nden yapılan açıklamada erteleme gerekçesi olarak, Gazze'ye giden yardım gemilerine İsrail'in uyguladığı devlet terörü ve aynı gün İskenderun'daki deniz üssüne yönelik terör saldırısı gösterildi.

Kimse kimseyi kandırmasın, bu gerekçe hiç ama hiç inandırıcı değil. Kararda imzası olanlar da bizler de çok iyi biliyoruz ki, söz konusu olan bir erteleme değil, bir iptal. Üstelik bana sorarsanız, festivalin yalnızca bu yıl değil, bütünüyle iptaline doğru atılmış bir adım söz konusu.

Festivalin erteleneyeceği ilan edildikten sonra ilk açıklamayı yapan SİYAD da, hemen bir gün sonra benzer açıklamalarını okuduğum festival ekibi, açık mektup yayınlayan Yeni Sinema Hareketi'nden 54 sinemacı ve yapımcı uygulamalar konusunda kararlı olduklarını açıklayan Türkiye Sinema Konseyi de ve daha sonra konuyu ele alan bazı sinema yazarları da 'geleceğe yönelik' bir öngörüde bulunmamakla birlikte, Adana Büyükşehir Belediyesi'nin gerekçesinin neden geçersiz olduğunu ve neden inandırıcı olmadığını gayet güzel vurgulamış durumdadır.

Burada ayrıntılara girmeyeyim, merak edenler siyad.org'dan bu metinleri okuyabilir; ancak hemen belirteyim ki tüm bu açıklamalar ve değerlendirmelerden temel bir noktada ayrı düşünüyorum, o da Altın Koza'nın ve 'benzer durumdaki' festivallerin zaten yapılmaması, noktalanması, nihayete erdirilmesi gerektiğini düşünmemden kaynaklanıyor.

Eğri oturalım, doğru konuşalım, ülkemizde gereğinden çok film festivali var ve bunların birçoğu, düzenleyicileri tarafından "Kan kusarım, kızılıklık şerbeti

içtim derim!" yaklaşımla kotarıyor.

Düşünsenize, Altın Koza deyince, 1969'da, yani 41 yıl önce başlatılan ama bugüne kadar yalnızca 16 kez düzenlenebilmiş bir festivalden söz ediyoruz. 41 yılın 25 yılında şu ya da bu bahaneye kurban gitmiş Altın Koza. Başlangıçtaki idealler, hayaller, amaçlar bir yana, nasıl festivalse bu, yapılamadığı yıl sayısı çok daha fazla.

1969'dan 1973'e kadar bir sorun yok; sonra nedendir bilinmez, unutulmuş gitmiş, tam 18 yıl arayanı soranı olmamış festivalin. 1992'de yeniden canlanan Altın Koza, tam nihayet belini doğrulttu dedirtirken, bu kez 1998 Adana, ertesi yıl da Marmara depremleri nedeniyle 'sallandı' bilindiği gibi. Sonraki yıllarda da ekonomik kriz nedeniyle iptal edildi, kısacası sürekli dur-kalk yaparak, bugüne kadar ne yazık ki bir arpa boyu yol gidebildi Altın Koza.

Hep suni teneffüsle ya da hayat öpücükleriyle yaşatılmaya çalışılan; gerçekten 'bereketli topraklar' olarak yetiştirdiği onlarca sanatçıya, sinemacıya ve tabii ki sayısız zenginine rağmen Adana'nın bir türlü 'sanat kenti' olamadığını gösteren bir festival kompozisyonu var karşımızda.

Söylemek tabii ki üzüntü verici ama çıktı-çıkacak derken bir türlü 'bitkisel hayat'tan kurtulamayan Altın Koza için 'ötanazi' en iyi seçenek belki de.

Bu nedenle ben, bu yılki erteleme-iptal kararının, geleceğe dönük 'toptan çözüm' adımı olmakla birlikte, 'olması gerektiğine' de inanıyorum. Adana Büyükşehir Belediyesi de kurtulsun, filmlere ve diğer etkinliklere çok düşük bir yüzdeyle katılan Adanalılar da, benim gibi düşünenler de...

İzmir Film Festivali yıllar önce saman alevi gibi yandı söndü... Ankara her yıl korkunç sancılar çekiyor... Giresun'da, Kuşadası'nda, Köyceğiz'de (Fethiye miydi yoksa...) düzenlenen festivaller ne oldu, hiç merak edilmiyor mu?

Yer ve festival adı vererek daha fazla

moral bozmayayım ama ülkemizdeki 'festival takvimini' şöyle bir akla getirdiğimizde, festivallerimizin yarısından fazlasının Allaha emanet biçimde, hasbelkader düzenlendiğini çok iyi görürüz sanırım.

Son olarak iki de not düşeyim... İlk jüri üyeliğimi 1994'te Altın Koza'da yaptım, daha sonra da üç kez festivale katıldım. Adana'nın da Adanalıların da gönülündeki yerleri ayırdır. Demem o ki 'acıya son verme' teklifini, Adana'yı sevmediğimden değil, tam tersine çok sevdiğimden, daha fazla acı çekmesini istemediğimden yapıyorum.

Ve Altın Koza'nın, 'tematik' olmak şartıyla Çukurova Üniversitesi'nin bünyesinde alçakgönüllü bir film şenliğine dönüştürülmesinin, 'fişin çekilmesinden' sonraki süreçte en hayırlı seçenek olabileceğini de belirtmek isterim.

Haftaya görüşmek üzere. Sinema salonunu en son siz terk edin!

ALTIN HAZİNELERİ

Üç adam Meksika'da altın aramaya çıkar ve olaylar gelişir... "Altın Hazine"nin hikayesi bu kadar... Ama John Huston'un elinde 'insan doğasının deşifresi'ne dönüşür bu 'basit' hikaye, basitliğinden bir gıdım bile taviz vermeden...

JOHN HUSTON'IN 'İNSAN SARRAFI' YANINI NEREDEYSE HER FİLMİNDE FARKLI BOYUTLARDA DA OLSA GÖRÜRÜZ. İŞE SENARİSTLİKLE

başlayıp, bunu yönetmenliğin yanında ısrarla sürdürmeyi beceren büyük usta, "Malta Şahini"yle (The Maltese Falcon) açılıp "Ölümler"le (The Dead) kapanan 'dudak uçuklatıcı' filmografisinde her daim 'insan' ögesini öne çıkaran hikayeler anlatmıştır. Onun sineması, 'yaşayan karakterler' resmegeçidi gibidir, her bir kahramanının soluk alıp verişini yanıbaşımızda hissederiz.

İlk filminden başlayarak uyarlamalar konusunda uzmanlaşan Huston, B. Traven'in romanından uyarladığı "Altın Hazine"yle de (The Treasure Of The Sierra Madre) insanın derinlere gömülmüş 'gizli yüzü'nü açığa çıkarır. Evet, senaryo gene onundur, filmin ilk anından son karesine kadar ritmini kaybetmemesini sağlayan o mükemmel senaryo. Boşa harcanmış hiçbir replik ya da eylem yoktur bu senaryoda.

Birbirlerini 'bulan' üç karakterin 'altın' hayalleri'nin peşinden koşmalarıdır kısaca bu hikayede anlatılan. Üçü de kaybeden, kaybetmeye mahkum karakterlerdir: Dobbs, Curtin ve Howard... Hazırlık aşamasında, bu adamların bulundukları durumu aşmak için çaresizce çabalamalarını izleriz. Dilenmek, üç kuruşa çalışmak, talih oyunlarının peşinden koşmak gibi sonuçsuz çabalardan sonra deneyimli 'altın arayıcısı' Howard'ın tetiklemesiyle yola düşerler. Üçlünün başlangıçtaki 'fedakar' görüntüleri, altına ulaştıklarında ve altının miktarı arttığında giderek tepetaklak olur, paranoya had safhaya çıkar. Bu anlamda zirve yapanlarıysa Dobbs'tır, paranoyasını ölümcül bir yapıya

doğru taşır, kötücüllüğün ardına takılır...

"Altın Hazine", anlattığı hikayeden ziyade karakterlerin iç dünyalarındaki gelgitlerle yücelen bir film. Huston'ın aceleyle yer vermeyen ama karakterleri her adımda daha da zorlayan senaryosu, insan denen yaratığın bütün hallerini bu üç adamın bünyesine hapseder adeta, bir 'insanlık' yorumu çıkarır durumdan. Parasız pulsuzken 'ezik' özellikler gösteren kahramanlarımız, altına kavuştuklarında 'güç'le olan alışverişlerini de zirveye taşırlar. Özellikle Dobbs karakterinde yoğunlaşan deformasyon, diğerleri üzerinde hakimiyet kurma isteğini de peşi sıra getirir. Ardından gelen paranoya ise tam anlamıyla 'çöküş'ün habercisidir, güvensizlikle gelen 'korku'nun bitiriciliğine teslim olmak kaçınılmazdır.

Huston, "Altın Hazine"nde üç adamı da 'kuşku'yla baş başa bırakır, ama her üçüne farklı görevler vermeyi de ihmal etmez. Merkez karakterimiz Dobbs, en büyük değişimi gösteren ve kötücüllüğü en derinden yaşayan adamdır; Curtin, saflıkla belgediği kişiliğini 'iyilik' üzerinde yapılandırmağa çalışır; Howard ise bir 'denge' unsuru gibi görünür, 'katalizör' işlevi üstlenir ama ikilinin kafasına 'kuşku'yu sokan da o olur, hem de işin en başında... Kendilerine biçilen ödevleri harfiyen yerine getiren bu üç adam, fiziksel olarak alabildiğine yıpranırlar ama daha çok zihnen örselenirler, giderek doğruyla yanlış arasındaki ayrımı silikleştirmeye şahit olurlar. Aslında bu bir 'sınav'dır onlar için, insanlıklarını ölçmelerini sağlayacak bir sınav.

Altının çok şey ifade ettiği üç Amerikalının aksine, kendileri için neredeyse hiçbir anlamı olmayan 'hazine' kavramından uzakta yaşayan Meksikalılar, bütün eylem planlarını 'hayatta

kalmak' üzerine kurmuşlardır. Onların motivasyonları, 'küçük insan' olmanın 'erdem'i ya da 'erdemlilik' üzerinedir; basittir, tıpkı yaşadıkları dünya gibi. O yüzden 'hayat kurtarma'yı her şeyin üzerinde tutarlar, 'hayatı kaybetme'yı ya da 'hayat alma'yı ise son derece 'normal' karşılarlar, sıradanlaştırırlar. Bir yanda 'altın' uğruna kişilikleri tersyüz olan Amerikalılar vardır, öte yandaysa hayatı 'olduğu gibi' kabullenen Meksikalılar. Hikaye, bu tezatla da 'insanın değeri' üzerine düşünmemizi sağlar.

Gördüğünüz gibi, "Altın Hazine" daha çok psikolojik derinliğiyle aklımızı başımızdan alıp AŞKTAN DA ÜSTÜN nitelenmesine uzanan bir film. Oysa bu yapıtın mezzetleri bu kadarla sınırlı değil. Anti-kahramanların hası Dobbs'a belki de olduğundan daha 'karanlık' bir hava katan Humphrey Bogart, 'delilik sınırı'nda ama 'evliya' özellikleri gösteren Howard'ı mükemmelen canlandıran Walter Huston ve ikilinin 'baskın' kompozisyonları karşısında ezilmemek için çabalayan Tim Holt'tan oluşan üçlü başrol kadrosu, filmin sınırlarından taşmasının en büyük müsebbibi gibi. Meksikalı haydutlar, köylüler, federaler ya da 'sessiz Amerikalı' gibi tamamlayıcı unsurlarla zenginleşen kadro, onları da hikayenin gidişatına etki eder bir konuma taşır, hatta 'belirleyici' olmalarını sağlar.

Hikayenin başlarında beyazlar içinde üç kez kadrage giren John Huston, yönetmen ve senaryo Oscar'ları kazandığı filmde bütüne hakim olmanın dersini verir. Gözünden kaçan hiçbir ayrıntı yoktur, yarattığı atmosfer içinde gezinen her unsura özenle yaklaşır, en önemlisi de ekstra anlamlar yüklemekten kaçındığı karakterlerini akıllı hamlelerle 'sıradanlaştırır', özellikle de 'fırtınalı' finaliyle. ■

ARIZA BİR ADAM: DENNIS HOPPER

Geçtiğimiz hafta sinemadan bir yıldız daha kaydı. İçimiz buruk. Fakat Dennis Hopper'ın acısı, tatlısı, pişmanlıkları ve tecrübeleriyle dopdolu bir hayat yaşadığı su götürmez. Motorunun üzerinde uzun saçları rüzgarla dans ederken Amerika'yı arayan ama bulamayan adamı saygıyla anıyoruz.

DENNIS LEE HOPPER, ÇİFTÇİ BİR AİLEDEN GELİYORDU. 1936'DA KANSAS'TA DOĞMUŞTU. ÇOCUKLUĞU BÜYÜKBABASININ

çiftliğinde geçti. San Diego'da liseye başlayan Hopper, okul tiyatrosunda sahneye çıktı önce. Tiyatro geçmişini bir kenara bırakırsak kariyerine genç yaşta oynadığı televizyon dizileriyle başladı. Beyazperdeyle tanıştığı dönemde yer aldığı filmlerin en önemlileri James Dean'le birlikte rol aldığı "Asi Gençlik" (Rebel Without A Cause) ve "Devlerin Aşkı" (Giant) sayılabilir. Hopper 20'li yaşlarının başında New York'a taşındı. Burada Actors Studio'nun çatısı altında metot oyunculuğu konusunda Lee Strasberg'in tedrisatından geçti.

Hopper, irili ufaklı roller kapmaya başlamışken bir türlü rahat duramıyordu. Ele avuca sığmaz kişiliği, onu birçok yönetmen ve yapımcıyla karşı karşıya getirdi. Columbia Stüdyoları'nın patronu, Hopper'ın sahnede Shakespeare oynamasını küçümsediğinde Hopper ona sunturlu bir küfürle cevap verecekti. Eh, tabii bu da onu uzun bir süreliğine Columbia'nın etrafından uzak tutacaktı. Henry Hathaway'ın "From Hell To Texas" filminde bazı çekimlerin defalarca tekrarını istemesi, set ekibi ve yönetmene saç baş yoldurdu. Bu zıtlasmalar neticesinde Hopper, Hollywood tarafından yasaklı isimler arasına girdi. İlginç bir şekilde bu yaşağı kırmada John Wayne'nin katkısı

büyüktü. Hopper'ın o zamanki eşinin annesi, Wayne'in yakın arkadaşlarındandı. Bu bağlantı sayesinde Wayne'in başrolünde oynadığı "The Sons Of Katie Elder"de kendine yer bulacaktı. Bununla birlikte 60'ların ortalarında Roger Corman'ın "The Trip"inin de aralarında bulunduğu ağırlıklı olarak 'psychedelic' ve B filmlerde rol alacaktı. Yine de asi oğlan, 60'lı yılların sonuna kadar istediği rollerde görünemedi. Kader, onu sanki başrollerden ısrarla uzak tutuyordu.

Hopper, şeytanın bacağını kırmayı nihayetinde başaracaktı. Oyuncunun ilk ciddi çıkışı, yönetmenliğini de yaptığı "Easy Rider"la oldu. "Easy Rider", büyük bir gişe başarısı sağlayacaktı. Öyle ki düşük bütçeli bu yapım, gişede maliyetinin 100 katından fazla para kazandırdı. Filmin çekimleri sırasında Hopper'ın tam da rolüne uygun olarak kafasının güzel olduğu konuşulur. Eh, ne de olsa Actors Studio'nun 'rolün içine girme' düsturuna sahip bir adamdı o. Bunun dışında filmin başrolünde yer alan ve yapımcılığını üstlenen Peter Fonda ile Hopper, çekimler sırasında sık sık kapışmıştı. Bütün bunlardan ziyade kalın bıyıkları ve uzun saçları, altında motoruyla filmin oyuncuyu karşı kültür ikonu haline getirmesi, Hopper için bir dönüm noktası olacaktı. Genç adam, Vietnam Savaşı protestolarının ve 68 kuşağının simgesi haline gelecekti. Hopper, yıllar sonra filmin o dönemin bir belgesi olmasından memnun olduğunu dile getirdi. 2005'te bir dergiye

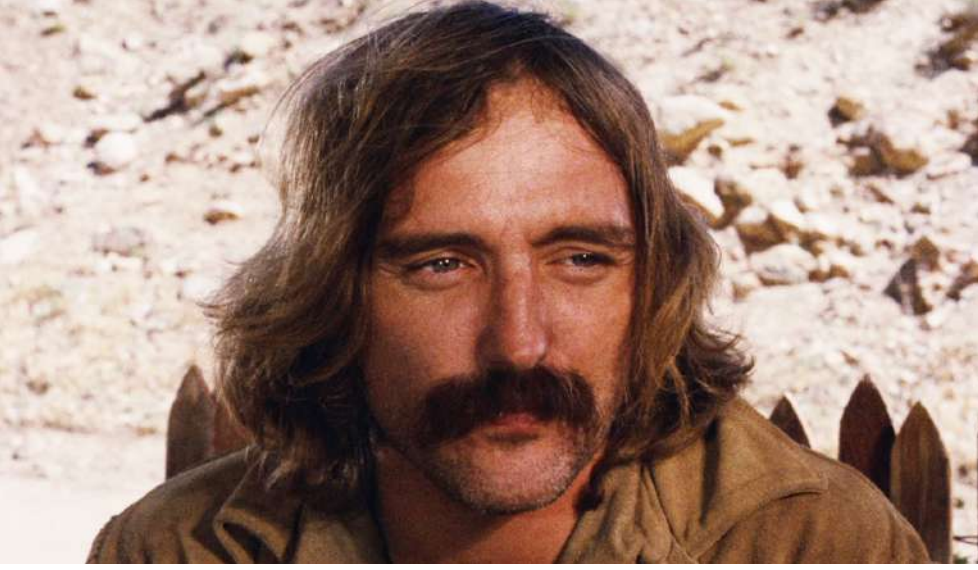
"'Easy Rider'ın insanlar için o zamanı anlatan bir zaman kapsülü olmasını istemiştin" diyordu.

"Easy Rider"la kazandığı başarının ardından, Hopper'a geniş olanaklar sunuldu. Genç sinemacı hatırı sayılır bir bütçeyle Peru yollarına düştü ve burada "The Last Movie" adlı filmi çekti. Ortaya çıkan film, tam anlamıyla bir felaketti. Türkçe anlamı 'son film' olan bu yapımın ilk gösterimleri sırasında bir makinistin "Bu isim, filme cuk oturmuş. Adamın yapıp yapabileceği son film olur herhalde bu" demesi de kayıtlara geçmiş durumda. "The Last Movie" ile birlikte 70'ler Hopper için tam bir felaketti. Uyuşturucu, alkol ve seks derken Hopper hayatının içine ediyordu. Bu dönemde tek tük filmde rol aldı. Wim Wenders'in "Amerikalı Arkadaşım"ında (Der Amerikanische Freund) rol alması bile o dönemin kendisi için kayıp yıllar olduğu gerçeğini değiştirmeyecekti. 70'lerin sonunda Coppola ona "Kıyamet"te (Apocalypse Now) keçileri kaçırmış bir gazeteci rolü verdi. Bu rol, iyileşme işaretlerinden. 80'lerle birlikte başlayan dönem Hopper için bir 'yeniden doğuş' oldu. 1980'de Hopper düşük bütçeli bir film olan "Out Of Blue" için Kanada'ya uçtu. Çekimlere başlarken Hopper'a filmi yönetmesi de teklif edildi. Çekimleri beklenmedik bir şekilde tam da zamanında bitmiş, film de fena eleştiriler almamıştı. Bu tarihten itibaren farklı türde filmlerde oynamaktan çekinmedi Hopper. Kimi

ESRAR PERDESİ

(TORN CURTAIN, 1966)

"Easy Rider" (1969)

"Kazanmak Arzusu" (1986)

"Mavi Kadife" (1986)

zaman Coppola'nın "Siyam Balığı"ndaki (Rumble Fish) alkolik baba oldu, kimi zaman da "My Science Project" adlı bilimkurgu komedi filminde radikal fikirli öğretmeni oynadı.

HOPPER'IN DÖNÜŞÜNÜ ASIL MUŞTULAYAN DAVID LYNCH'İN "MAVİ KADİFE" Sİ (BLUE VELVET) OLACAKTI. BU FİLMDE GAZ

maskesiyle dolaşan psikopat Frank Booth'u canlandırdı. Bununla birlikte bir basketbol koçunun asistanını oynadığı "Kazanmak Arzusu" (Hoosiers) adlı filmle Hopper, Oscar adaylığı kazanacaktı. Bu yıllarda yönetmenliği tekrar denedi ama çektiği filmler "Easy Rider"ın epey gerisinde kalacaktı. Hatta yönettiği "Catchfire" adlı filmin onaylamadığı bir kurgusu gösterime girdiğinde mesuliyet almamak için jenerikte Alan Smithee adını kullanacaktı. Kaldı ki bu isim, filmde adını çekmek isteyen yönetmenlerin kullandığı bir rumuzdu.

90'larla birlikte Hopper'ın kariyerinde 'kötü adam'lık önemli bir yer tutmaya başladı. "Hız Tuzağı" (Speed), "Su Dünyası" (Waterworld) kötü adamı oynadığı filmlerden birkaçı. O zamanlar beş yaşında olan oğlu "Super Mario Kardeşler"de (Super Mario Bros.) kötü adam Kral Koopa'yı oynayan babasına "Baba, sen iyi bir aktörsün, neden o pespaye adamı canlandırdın" diye sordu. Hopper'ın cevabı hazırdu, "Ayağına o ayakkabıları giyebileceğin diye evlat!" Oğlu ise bu cevaptan tatmin olmamıştı: "Bu şekilde para kazanacaksan o ayakkabılar olmaz olsun" diye babasını tersledi. Hopper'ın oğlunun tavsiyelerini dinlemediği aşikar. Hopper neticede birçok filmde rol aldı. Bu filmlerin bir kısmı, usta isim için utanç vericiydi. Bunda Hopper'ın dünyalığını yapma isteğinin katkısı büyük.

Yıllar sonra usta oyuncu, bir araba reklamında oynayacak ve söz konusu reklamda son dönemdeki işadamı haliyle motosiklet üzerindeki gençliğini geride bırakacaktı. Gerçekten de yaşadıkları biraz öyleydi. Hopper artık takım elbisesi, purosusu ve altında şık arabasıyla motosiklet üzerindeki uzun saçlı hippiyi arkasında bırakmıştı. Sinema hayatında irili ufaklı onlarca filmde rol aldı. David Lynch, Sam Peckinpah, Roger Corman, Wim Wenders, Francis Ford Coppola ve Tony Scott gibi büyük yönetmenlerle çalışma fırsatı yakalayarak sinema tarihinde önemli bir noktada durduğunu gösterdi.

Dennis Hopper sinema dünyasından birçok isimle dostluklar kurmuştu. Vincent

"Kiyamet" (1980)

Price, Jack Nicholson, John Wayne usta sinemacıya yakın duran isimlerden birkaçıydı. Amma velakin oyuncunun hayatında bir isim öyle yer etti ki, Hopper onu dilinden ve kalbinden düşürmedi. Bu kişi "Asi Gençlik" in hayata genç yaşta veda eden yıldızı James Dean'den başkası değil elbette. Dean, Hopper'ın hayatını birçok yönden etkiledi. Mesela Hopper'ın fotoğraf tutkusuna şahit olan Dean, onu bu konuda yüreklendirmişti. Hopper 80'lerin sonlarına doğru bir fotoğraf kitabı yayımladığında Dean'e teşekkür etmeyi ihmal etmeyecekti. Yaşlı kurdun çalıştığı en iyi aktör olarak Dean'i göstermesi de boşa olmasa gerek. Dean, oyunculuk konusundaki anlayışıyla Hopper'ı etkilemişti. O zamanlar 18 yaşında olan oyuncuya "Oynuyorken sigara içiyor gibi yapma, gerçekten iç" diye öğüt vermişti. Hopper aynı zamanda Dean'in hayat anlayışını örnek aldığı hiç

sakinmadan dile getirdi. Yani "Hızlı yaşa, genç öl" deyişi, Hopper'ın hayat felsefesi olarak benimsediği bir cümleye dönüştü. Ancak usta aktör, hızlı yaşamasına rağmen genç ölmedi. Buna kendisi de şaşırmıştı. "Mucizelere inanıyorum. Zaten şu anda hayatta olmam kesinlikle bir mucize" demişti yaşlı kurt.

HOPPER'IN NAMI EVLİLİKLERİ, UYUŞTURUCU VE ALKOL BAĞIMLILIĞIYLA DA DUYULACAKTI. YANİ HOPPER, elinde çikolatası ve çiçeğiyle gelse kızınızı vereceğiniz tarzda bir adam olmadı. Uyuşturucu ve alkol bağımlılığı öyle bir noktaya varacaktı ki, günde bir kasa bira içiyor, iki büyük rom deviriyor, üstüne çizgi çizgi kokain çekiyordu. Hopper örnek aldığı insanları anarken "İlk idollerimin hepsi uyuşturucu bağımlıları ve alkoliklerdi" diyor

ve Arthur Rimbaud ile John Barrymore gibi isimleri kendisine rol model aldığı insanlar arasında sayıyordu. Alkol ve uyuşturucuyla yoğrulan bir hayat, onun 70'lerde kötü bir dönem geçirmesine neden oldu. Hopper'ın New Mexico'nun bir kasabası olan Taos'ta bir hippie komünü kurma girişimi olduğu söyleniyordu. Ancak uyuşturucu kullanımı ve seks konusunda komün üyelerinin aşırıya kaçması yüzünden komün sakinleri, kasabanın yerlileri tarafından kovulmuşlardı. Hopper yine New Mexico'da çırılçıplak bir halde polise kendisini vurması için yalvarırken bulunduğu hapse atılmıştı. Artık hayatını bir raya oturtmasının zamanının geldiğini anladı. 1983'te rehabilitasyon programına başlayacak, uyuşturucu ve alkolle girdiği mücadeleyi kazanacaktı.

Efsane oyuncunun kadınlara düşkünlüğü de şöhretine katkıda

ESRAR PERDESİ

(TORN CURTAIN, 1966)

"Hız Tuzağı" (1994)

"Su Dünyası" (1995)

"Amerikalı Arkadaşım" (1977)

bulunuyordu. Hollywood'a ilk geldiği yıllarda sokaklarda tanımadığı kadınlara "Benim adım Dennis Hopper. Benimle sevişir misin?" diye pervasızca tekliflerde bulunduğu söyleniyordu. Hopper, ilk evliliğini bir yapımcının kızı olan Brooke Hayward'la yaptı. Babası, Hopper'ın nasıl bir adam olduğunu anlamıştı. Son anda bile kızına "Hâlâ geç değil, vazgeçebilirsin" diye dil döküyordu. Hayward'ın bağlantıları, Hopper'ın sinemasal kariyerine olumlu katkıda bulunmuştu. Ancak oyuncunun bitmek tükenmek bilmeyen grup seks partileri, uyuşturucu bağımlılığı ve şiddet, evliliğini tepetaklak giden, freni boşalmış bir kamyon haline soktu. Kamyon nihayetinde takla atarak yuvarlandı ve bir noktada durdu. Hopper'ın bahse değer bir evliliği de The Mamas And The Papas grubunun solisti Michelle Phillips'le gerçekleşmişti. Bu evlilik sekiz gün sürdü. Oyuncu, "Evliliğimizin ilk yedi günü muhteşemdi" diye anlatıyordu bu deneyimini. Sekizinci günde ne olduğuna girmiyordu elbette. Pek istikrarlı evlilikler sürdüremedi Hopper. Son evliliğinde belli bir düzeni yakalamıştı ki, birkaç ay önce ölüm döşeğinde 14 yıllık eşinden boşanarak kadınlarla ilişkisine nihai noktayı koydu.

SİNEMACI ÖZELLİĞİNİN YANI SIRA FOTOĞRAF, HEYKEL, ŞİİR VE RESİM KONUSUNDA ÇALIŞMAYI SEVİYORDU. ELE AVUCA SIĞMAZ oyuncunun fotoğrafları Vogue'da defalarca yayımlandı. Çektiği fotoğraflar dünyadaki çeşitli müzelerde ve sanat galerilerinde sergilendi. Bu meziyetlerinin yanı sıra modern sanat eserlerini toplamasıyla nam saldı. Koleksiyonculuğu da bayağı eskiye uzanıyordu. James Dean'ın tanıştığı Andy Warhol'dan zamanında 75 dolara aldığı arşivindeki bir esere o ölmeden önce 10 milyon dolar fiyat teklif edilmişti. Hopper'ın koleksiyonundaki resimlerin toplam değerinin 100 milyon dolardan fazla bir meblağa denk geldiği hesaplanıyordu.

Hopper 2000'lerde prostat kanseriyle mücadele etmeye başlamıştı. Hayatının son günlerinde bu koca çınar, elden ayaktan kesilecek ve 45 kiloya düşecekti. Ancak son nefesini vermeden Hollywood'daki Şöhretler Kaldırımı'na ismini yazdırmayı ve sinema tarihinin unutulmazları arasında tescillenmeyi hak etmişti. Beş defa evlendi. Dört çocuğu oldu. Arıza bir adamdı. Hayatı son sürat, dibine kadar yaşadı. Onu ancak ölüm durdurabilirdi. 29 Mayıs 2010 günü, ailesi ve yakın arkadaşları yanındayken hayata gözlerini yumdu.

altyazı

FİMLERİ ALTYAZI İLE İZLEYİN

SOYSUZLAR ÇETESİ

QUENTIN TARANTINO'NUN BU FİLMİ YAPARKEN TEMEL OLARAK ELE ALDIĞI film, 1978 yapımı B-Film "Inglorious Bastards" değil aslında. O filmin isim benzerliğinin dışında apayrı bir hikayesi vardır. Tarantino'nun en sevdiği filmler listesinde yer alan "Where Eagles Dare" (1968) Nazi kılığına girmiş bir grup müttefik kuvvet askerinin tehlikeli bir görevinin gergin hikayesini anlatır. Clint Eastwood ve Richard Burton'ı bir araya getiren filmin kilit noktasında bir de kadın ajan vardır. Tarantino'nun bu filmdeki bir diğer kuvvetli referansı Robert Aldrich'in "12 Kahraman Haydut" (The Dirty Dozen) filmi. Savaş suçlularını bir araya getiren bir Binbaşı bu 'kirliliği' ekibiyle gizli ve ölümcül bir görev için Alman hatlarına sızar.

Bir zamanlar Hollywood'da 2. Dünya Savaşı dekoru içinde, bol yıldızlı 'adamlar görevde' filmleri çok yapıldı ve bu filmler çok da sevilirdi. Tarantino tam da çocuk olduğu dönemde bu filmleri tıpkı bizim gibi hayranlıkla izlerdi herhalde. Tıpkı diğer filmlerine ilham kaynaklığı yapan yüzlerce kült film gibi...

Evet, fazla Red Bull tüketen çok heyecanlı bir çocuk gibi sevdiği filmleri senaryolarında bir araya getiren ve bunları parlak, gösterişli bir kolaj halinde yeniden 'değer'lendiren Tarantino yıllarca üzerinde uğraştıktan sonra son filminde 2. Dünya Savaşı janrına odaklandı. Ama daha açılışındaki ilk sahnede Sergio Leone filmlerini taklit ediyor. Nazi işgali sırasında Fransa topraklarında bir aileyi ziyaret eden filmin kötü adamı, Yahudi Avcısı Albay Hans Landa, son yıllarda perdede gördüğümüz en iyi kötü adam performansı ile resmen arzı-ı endam ediyor. 20 dakikalık bu muhteşem açılış sekansı Tarantino'nun kendi filmi "Kill Bill"e bile referans gönderiyor. Ailesinin katledilişine çaresizce tanık olan Shosanna adlı genç bir kızın hikayeye dahil oluşunu gösteren bu eşsiz yazılmış sahneden sonra filmin adını veren çeteye tanışıyoruz.

Aslında ortada müthiş beceriler sergileyen bir çete yok! En şiddetli yöntemlerle Nazi avlamayı kendisine amaç edinmiş "Tarantino'nun adamları", mesela "Howard Hawks'ın adamları"ndan ya da

"John Sturges'in adamları"ndan çok daha yüzeysel... Zaten içlerinde Eli Roth ve Til Schweiger var! Nasıl derin olabilirler ki!

Komutanları Teğmen Aldo Raine'i gayet ciddiyetsiz bir surat ifadesi ve mimiklerle canlandıran Brad Pitt'i gördükçe, arından da Hitler'in masaya vura vura geçirdiği sinir krizini izledikçe Tarantino'nun 2. Dünya Savaşı filmlerindeki Amerikan bakışını bilinçli bir şekilde, iyiden iyiye köpürttüğünü, hatta giderek 'parodileştirdiğini' ikna oluyorsunuz. Filmde Diane Kruger bir sahnede şöyle diyor çeteye: "Aranızda İngilizce'den başka dil bilen Amerikalı olma olasılığı nedir?" Zaten filmde Amerikalılar dışında herkes en az iki dil biliyor!

"Soysuzlar Çetesi", hikayesinin giderek bir film galasına doğru sürüklenmesiyle, Alman sinemasını iyi bilen İngiliz bir film eleştirmeninin de dahil edildiği ve 'şaka gibi' başlayan Kino Operasyonu (Kino = Almanca 'Sinema') ve tabi ki tarihi değiştiren artık kendinizi gülmekten alıkoyamayacağınız vahşi finaliyle elbette ciddi bir 2. Dünya Savaşı ya da 'Nazi filmi' bekleyenler için hayal kırıklığı yaratıyor olabilir. Oysa Tarantino gibi film fetişisti olan seyirci içinse film gerçek bir hazine değeri taşıyor.

"Kill Bill"de de ona eşlik eden görüntü yönetmeni Robert Richardson'ın yine tertemiz kadrajları, sonu ani silahlı çatışmalara açılan uzun diyaloglarla dolu tipik Tarantino sahneleri, Tarantino'nun filmlerine eşsiz tatlar katan eklektik müzik kullanımı ve müthiş oyuncu performansları yerli yerinde duruyor yine. Yani bir Tarantino filminden beklediğiniz her şey bu 'kostüme Tarantino filmi'nde yine var. Başka kimin filminde David Bowie'nin "Cat People" şarkısını 2. Dünya Savaşı dekorunda dinleyebilirsiniz ki zaten?

Her filminde yaptığı 'güzel kız keşfi'nde ise bu sefer intikamcı Shosanna rolünde, genç Fransız aktris Mélanie Laurent ile tanıştırıyor bizi... [A](#)

 Christoph Waltz'ın bol ödüllü performansı herhalde bir 20 yıl sonra bile hatırlanacak cinsten...

 Tarantino'nun Eli Roth takıntısından artık kurtulmasını diliyoruz...

ORJİNAL ADI Inglourious Basterds

YÖNETMEN Quentin Tarantino

OYUNCULAR Brad Pitt, Christoph Waltz, Melanie Laurent, Diane Kruger, Michael Fassbender

YAPIM/SÜRE 2009 ABD, 150 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 2.40:1, 5.1 DD İngilizce (T.A.)

ŞİRKET Universal, As Sanat

Tarantino'nun en keyif veren sahneleri gereğinden uzun olanlar!

VEBA

ORJİNAL ADI Carriers

YÖNETMENLER Àlex Pastor, David Pastor

OYUNCULAR Lou Taylor Pucci, Chris Pine,

Piper Perabo, Emily VanCamp

YAPIM/SÜRE 2009 ABD, 84 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 1.85:1, 5.1 DD İngilizce ve

Türkçe

ŞİRKET r Film

Virüsün kaynağı hakkında tatmin edici bir ipucu alamıyoruz film boyunca.

İSPANYA'DAN ÇIKIP AMERİKAN TOPRAKLARINDA İLK UZUN METRAJLI filmlerini çeken kardeş yönetmenler Àlex ve David Pastor (öncesinde bağımsız olarak kısa filmler çekmişler), "Veba"yla 'virüs marifetiyle harap olan dünya' motifine farklı bir açı getirmeye çalışıyorlar. Ancak ele aldıkları açının yeterince tatmin edici olmadığı da aşikar.

Bir arabanın içindeki iki erkek (kardeşler) ve iki kadının virüs etkisinde canavarlaşmış olan insanoğlundan uzaklaşarak 'güvenli bölge'ye (kardeşlerin çocukken gittikleri bir sahil) ulaşma çabalarını izliyoruz filmde. Yolda başlarına gelmedik kalmıyor ve bu seyahat onların 'çözülmesi'ni de getiriyor peşi sıra...

Örneğin Danny Boyle'un "28 Gün Sonra"sı (28 Days Later...) gibi altı doldurulabilmiş bir metni yok "Veba"nın. Virüsün kaynağı hakkında tatmin edici bir ipucu alamıyoruz film boyunca, sadece karakterlerin yolculuğuna odaklanıyoruz. Tercihin bu şekilde yapılmasıysa haliyle bizleri sayısız soru işaretiyle baş başa bırakıyor, sürekli bir 'eksiklik'

duygusuyla takip ediyoruz hikayeyi.

Bir süre sonra dörtlüye katılan bir baba ile kızı (virüs etkisinde), işin boyutlarını biraz olsun değiştirse de, boşluklardan bir türlü kurtulamıyor film. Bunun bir 'kurtuluş' yolculuğu mu, yoksa 'intihar görevi' mi olduğu konusunda net bir fikir sahibi olmak zorlaşıyor. Karakterler arasındaki ilişkiler de yeterince iyi çizilemediği için, giderek "Ne olarsa olsun artık!" moduna sokuyor bizi. Biraz iki kardeş arasındaki ilişkide karşımıza çıkan 'bilgi kırıntıları'yla idare ediyoruz finale kadar, gerisiyse 'sebepsizlik abidesi' gibi duruyor.

Pastor kardeşler, belli ki içerikten ziyade biçimle öne çıkmaya çalışıyorlar. Bunu da az çok beceriyorlar doğrusu. O da olmasaydı, kardeşlerin geleceğine dair derin kuşkularımız olacaktı! [2](#)

Kendilerinin yazmadığı sağlam bir hikayede 'iş yapabilir' gibi duruyor Pastor kardeşler.

Virüsten ziyade insanoğlunun kötücül yüzünü gösterme niyetini bu kadar mı saklar bir film!

KARA BÜYÜ

ORJİNAL ADI Drag Me To Hell

YÖNETMEN Sam Raimi

OYUNCULAR Alison Lohman,

Justin Long, Lorna Raver,

Dileep Rao, Adriana Barraza

YAPIM/SÜRE 2009 ABD, 99 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 2.35:1, 5.1 DD İngilizce ve

2.0 DD Türkçe

ŞİRKET Tiglon

Ve Sam Raimi,
'retro' bir korku
filmiyle köklerine
dönüyor.

KARA BÜYÜ" EŞİ GÖRÜLMEMİŞ, YEPYENİ BİR FİLM DEĞİL. FAKAT ÖZLEDİĞİMİZ tarzda, 'retro' bir korku filmi. En son 90'larda, "Çığlık" (Scream) serisinde kalakalan eski usul korku ve mizah karışımını geri getiriyor. Bu korku komedileri "Shaun Of The Dead" gibi parodilerle karıştırmamak lazım. 80'lerin kült olmuş korku filmlerinde zirveye çıkan bu üslup, bu türe eğlence faktörünü parodiyle değil, hiciv ve nüktyle getiriyordu. Kuşkusuz, Wes Craven ve Sam Raimi de ustalarıydı bu işin. "Elm Sokağı Kâbusu" (A Nightmare On Elm Street) ya da "Şeytanın Ölüsü" (The Evil Dead) türe verilebilecek iki belirleyici örnek...

"Kara Büyü", konunun uzmanının köklerine dönüş filmi bu bakımdan. Bugünkü eğlencelik korku filmlerinde eksik olan şeyi geri getiriyor: Makara duygusu. 80'lerin korkularını hâlâ çok sevip izlememizin nedeni bu duyguydu. Hepsi eğlenceli parti filmleriydi. "Kara Büyü" korku ve vahşet anlarının hemen ardından ya da öncesinde bir gülmece anı yaratarak, izleyicinin üzerindeki

gerilimi durmaksızın şarj/deşarj döngüsünde tutuyor. Bu sebeple enerjisini hiç yitirmiyor.

Film, korkuyla komedi arasındaki balansı en çok "Kötü Ruh 2"ye (Evil Dead II) benzer bir tonda tutturuyor. Otopark, cenaze, ruh çağırma, mezarlık gibi sahneler ancak Raimi'nin başarabileceği şekilde hem ürpertiyor hem de kahkahayı tetikliyor. Filmin kahramanı Christine'in ağzına böcekten safraya girmeyen kalmıyor. Mide bulandırıcı olması gereken bu sahneler Raimi'nin imzası olan fiziksel komediyle sorun olmaktan çıkıyor.

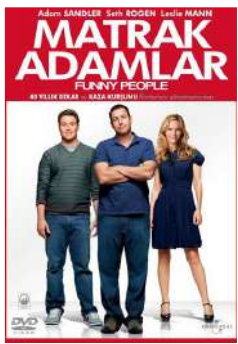
Raimi, gitgide batan "Örümcek Adam"ların ölü toprağını üzerinden atıyor. Filmden zevk almak için tüm önyargılardan arınmak ve filme eğlence amacıyla yaklaşmak yeterli. Raimi de fazlasını istemiyor zaten. 20 yıl öncesinin korkuturken güldüren, filmlerine geri döndürüyor seyircisini. [A]

Büyüyü salan kötü kadın Sylvia Ganush'u canlandıran Lorna Raver filmin esas yıldızı.

Justin Long komediye çok yatkın bir aktör. Fakat filmde ondan verim alamıyor yönetmen.

MATRAK ADAMLAR

ORJİNAL ADI Funny People

YÖNETMEN Judd Apatow

OYUNCULAR Adam Sandler, Seth Rogen, Leslie Mann, Eric Bana, Jonah Hill

YAPIM/SÜRE 2009 ABD, 140 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 1.85:1, 5.1 DD

İngilizce ve Türkçe

ŞİRKET Universal, As Sanat

Judd Apatow bu kez kendi tayfasının en mahrem noktalarına sızmış...

JUDD APATOW VE TAYFASININ ÇAĞDAŞ AMERİKAN KOMEDİSİNE TAZE BİR SOLUK getirdiği kesin. "Amerikan Pastası" ekolü bir mizahın yetişkinlere uygun şekilde servis edildiği Apatow komedileri içerisinde ise bu film kuşkusuz özel bir yere sahip olacak.

Apatow'un senaryosunu yazdığı diğer filmler bir yana, "Matrak Adamlar" onun yönettiği henüz üçüncü film. Seth Rogen, Adam Sandler, Paul Rudd, Jonah Hill ve Leslie Mann'den (aynı zamanda eşi) mürekkep bir 'kanka tayfası' ile kotardığı bu komediler sıradan yetişkinlerin başından geçen basit komiklikleri ele alıyor. Apatow'un hüneri bu basitliklerden çıkardığı gag'ların özgünlüğünde. Bu film de aynı basitlikten nasipleniyor.

"Matrak Adamlar"ı özel yapan şey Apatow'un burada tayfanın en mahrem noktalarına sızması. Adam Sandler'ın yıllar önce henüz şöhret peşinde koşan tıfıl bir komedyenken bir pizza dükkanını 'işlettiği' bir telefon konuşmasının eski bir video kamerayla çekilmiş, alabildiğine grenli

görüntüleriyle başlıyor film. Evet, kahramanımız George Simmons (Sandler) ülke çapında namılı bir stand up komedyeni artık. Görkemli rezidansında gününü gün ettiği bir sırada doktorundan aldığı "6 ay ömrün kaldı!" haberiyle sarsılıyor. Son günlerini yalnız geçirmek istemiyor. Ve bu süreç onu nedamet duyduğu kimi bencilliklerini törpülemeye itecek şekilde akıyor. Yırtma peşindeki genç bir stand up komedyenine arka çıktığı bir sırada eski nişanlısı Laura'yla (Mann) 'yarım kalan' aşkının peşine de düşüyor.

Her komik dünyanın kuytu köşelerinde kimi acı ayrıntılar yatar. "Matrak Adamlar" bu 'ayrıntılar'ın peşine düşüyor ve Seinfeld'in "The Comedian"ından Cem Yılmaz'ın "Hokkabaz"ına dek 'sahne adamlığı'nın ne mene bir şey olduğuna dair çarpıcı örneklerin üstüne önemli bir im düşüyor.

Filmin sürpriz oyuncusunun (kim olduğunu söylemeyelim!) keyfini sonuna kadar çıkarmalısınız!

George'un Laura'ya yıllar sonra yaptığı "Pişmanım!" minvalli konuşma can sıcak denli bayat.

HERKESİN KEYFİ YERİNDE

ORİJİNAL ADI Everybody's Fine

YÖNETMEN Kirk Jones

YAPIM/SÜRE 2009 ABD-İtalya, 99 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 2.35:1, 5.1 DD İngilizce ve Türkçe

ŞİRKET Miramax, Tigon

GUISEPPE TORNATORE'NİN "STANNO Tutti Bene" adlı 1990 yapımı filmi ülkemizdeki vizyonunda ilgiyle izlenmişti. O filmde Marcello Mastroianni'nin canlandırdığı emekli Matteo, karısının ölümünden sonra beş çocuğunu da ziyaret etmek için neredeyse tüm İtalya'yı kat eder. Sonuçta hiç de umduğu karşılaşmaları yaşamayacaktır. Çünkü herkesin keyfi yerindedir!

Hollywood uyarlaması da aynı kapiya çıkan bir film sonuç olarak. Ancak öyle güzel oyuncular bir araya getirilmiş ve orijinal filmdeki duygusallık öyle yoğun bir şekilde köpürtülmüş ki gözlerinizin yaşarmaması neredeyse imkansız. Çocuklarının yanında bir türlü huzur bulamayan baba Frank rolünde Robert De Niro'nun yaşadığı o 'yabancılık' hissi hayatın en acımasız gerçeklerinden biri belki de. De Niro kariyerinin bir noktasından sonra seçiciliğinden ciddi ödünler vermeye başladı. Neyse ki bu filmde o eski 'De Niro performansı'nı da yakalamış oluyoruz.

Ama galiba en ilginç olan şey şu: İtalyan bir senaryoyu, İngiliz bir yönetmen Amerikanlaştırıyor. Bu da aslında hikayenin ne kadar evrensel olduğunun başka bir göstergesi olsa gerek... **Burak Göral**

Çocukları Kate Beckinsale, Drew Barrymore ve Sam Rockwell oynuyor, daha ne olsun!

Bütün iyi özelliklerine rağmen yine de orijinali kadar 'unutulmaz' olamıyor.

İNTİKAM PEŞİNDE

ORİJİNAL ADI Edge Of Darkness

YÖNETMEN Martin Campbell

YAPIM/SÜRE 2010 ABD-İngiltere, 114 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 2.35:1, 5.1 DD İngilizce ve Türkçe

ŞİRKET As Sanat

UZUN ZAMANDIR KAMERA KARŞISINA geçmeyi unutmuş görünen Mel Gibson'ı 'hayatının rollerinden biri'yle baş başa bırakan "İntikam Peşinde", kızının öldürülmesi üzerine kişisel bir intikam planına yoğunlaşan polis Thomas Craven'in serüvenine ortak ediyor bizleri.

Atmosfer olarak 1970'lerin polisiyelerinin izlerini taşıyan yapım, özellikle Mike Hodges'in 1971 yapımı filmi "Alçaklar"ın (Get Carter) rotasını takip ediyor gibi. Tabii ki burada işin insanî boyutu daha çok öne çıkıyor, Craven'in 'acı'sının yarattığı 'çöküş'ün de resmi çiziliyor, hayatla onun arasına giren 'trajedi' baskın hale geliyor.

Öte yandan hikayenin polisiye yapısı, baş karakterin 'zayıflıkları' üzerinden ivmeleniyor ve çoğu zaman 'çaresiz' kılıyor onu. Boyundan büyük işlere bulaşmış olmanın getirdiği 'duvarlar'ı aşmak için motivasyonu var, ama yapabileceği pek bir şey de yok aslında, yardım almadığı takdirde. Hâl böyle olunca, kendini iyice 'yalnızlaştıran' kahramanımızın yel değirmenlerine karşı mücadelesine dönüşüyor film.

Mel Gibson'ın ölçülü performansı, bu 'yalnız adam' filmini baştan sona ilgiyle takip etmemizi sağlıyor, ki aktörün 'ölçülü' olmak gibi bir alışkanlığı da yoktur aslına bakarsanız. **Murat Özer**

Martin Campbell, Mel Gibson'ı bile 'yol'a getirebilmişse, önemli bir yönetmendir diyebiliriz.

Finalde işler biraz sarpa sarıyor.

MORGANLAR NEREDE?

ORİJİNAL ADI Did You Hear About The Morgans?

YÖNETMEN Marc Lawrence

YAPIM/SÜRE 2009 ABD, 99 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 2.35:1, 5.1 DD İngilizce (T.A.)

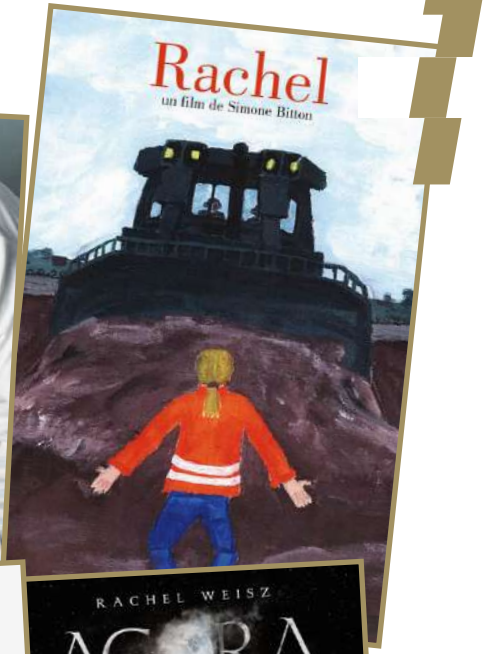
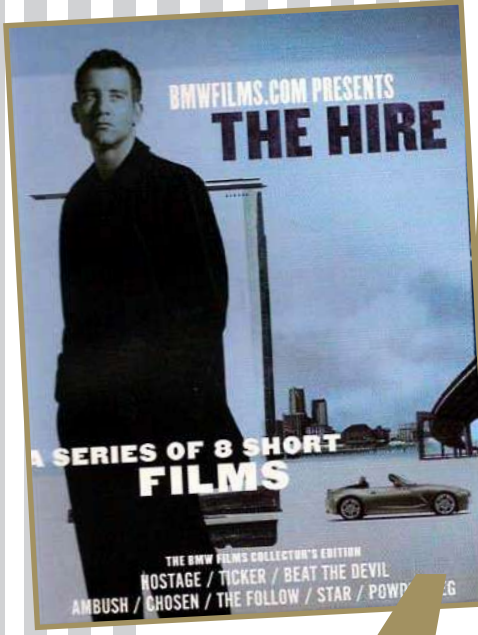
ŞİRKET Sony, Tigon

BU MARC LAWRENCE'IN ÜÇ FİLMİ VAR hepi topu. Üçü de Hugh Grant filmi. Yani Grant olmasa Lawrence'a kimse film yaptırmayacak galiba. Ama Lawrence'ın şanssızlığı Hugh Grant'ın kariyerinin inişe geçmeye zamanda yönetmen olması herhalde... Bu bayatın da bayatı romantik komedide Grant'a, botokslanmaktan giderek 'aslan adam Vincent'a dönüşen yüzüyle Sarah Jessica Parker eşlik ediyor. İkisi boşanmak üzere olan Morgan çiftini canlandırıyorlar. Tanık oldukları bir cinayet yüzünden FBI onları bir süreliğine tanık koruma programı için taşraya gönderiyor. Orada kırsal Amerika'nın 'büyüleyici atmosfer'i onları etkileyecektir, katil de gelecektir tabi ki.

Binlerce kez bize yedirilen yolu köye düşmüş şehirli insanın komiklikleri burada da var... Tam 'acaba ne zaman bir inek sağamama sahnesi izleyeceğiz' diye espri yaparken bir baktık ki o sahne de var. Sam Elliot ve bıyıklarının da rol aldığı filmde artık iyice formdan düşen Hugh Grant sanki eski başarılı zamanlarını taklit etmeye çalışırken, Sarah Jessica Parker'a benzeyen bir kadını da komik olmaya çalışırken izliyoruz! **Burak Göral**

Uzun zamandır izlemediğimiz Mary Steenburgen'ı sert taşra kadını rolünde beğendik!

Senaryoda ilginiz çekebilecek en ufak bir kıvılcım bile yok!

1 - Rachel

Altın Koza Film Festivali'nin 'ertelenmesi' nedeniyle gösterilemeyecek filmlerden biri olan "Rachel" adlı belgesel, Filistin'de önüne geçeni yıkıp döken İsrail buldozerlerini engellemeye çalışırken hayatını kaybeden genç Amerikalı aktivist Rachel Corrie'nin trajik hikayesini anlatıyor.

2 - Agora

Cannes Film Festivali'nde 'yarışma dışı' gösterilen "Agora", "İçimdeki Deniz"den (Mar Adentro) bu yana sesi soluğu çıkmayan İspanyol usta Alejandro Amenábar'ın yeni filmi. Epik bir çalışmaya imza atan Amenábar, Rachel Weisz'ı başrole taşıdığı filmiyle 'farklı' sulara açılmış görünüyor.

3 - Öteki Sinema

www.otekisinema.com adresinde hayat bulan 'farklı' sinema sitesinin 'misyon'unu kendi ağızlarından dinleyelim: "Öteki

Sinema, 'öteki' türlere hakkını vermiş ilk ve tek yerli sinema dergisi olan ve 19 sayı çıktıktan sonra yayın hayatına veda etmiş, 'Geceyarısı Sineması'ndan aldığı ilhamla, bu misyonu web üzerinde sürdürmeyi amaç edinmiş, bir 'kötü film' sevenler cemiyetidir."

4 - Reklam Dünyasını

Sarsan 10 Sinemacı

Başlık derdini anlatıyor, hemen bu sinemacıların kimler olduğuna geçelim: Wes Anderson (American Express), Spike Lee (Nike, Levi's 501), Spike Jonze (Nike, Gap, Levi's), Ridley Scott (Apple), Michel Gondry (Levi's, Air France, Smirnoff), Sofia Coppola (Dior), David Lynch (Calvin Klein, Giorgio Armani, PlayStation, Nissan), Wong Kar-Wai (Lacoste, Motorola, Phillips, Takeo Kikuchi), David Fincher (Levi's, Heineken, American Cancer Society, Coca-Cola) ile Guy Ritchie, Tony

Scott, John Woo, Joe Carnahan, John Frankenheimer, Wong Kar-Wai, Alejandro González Iñárritu ve Ang Lee'den oluşan ekip (BMW-The Hire reklam serisi).

5 - SİYAD'ın Seçtikleri

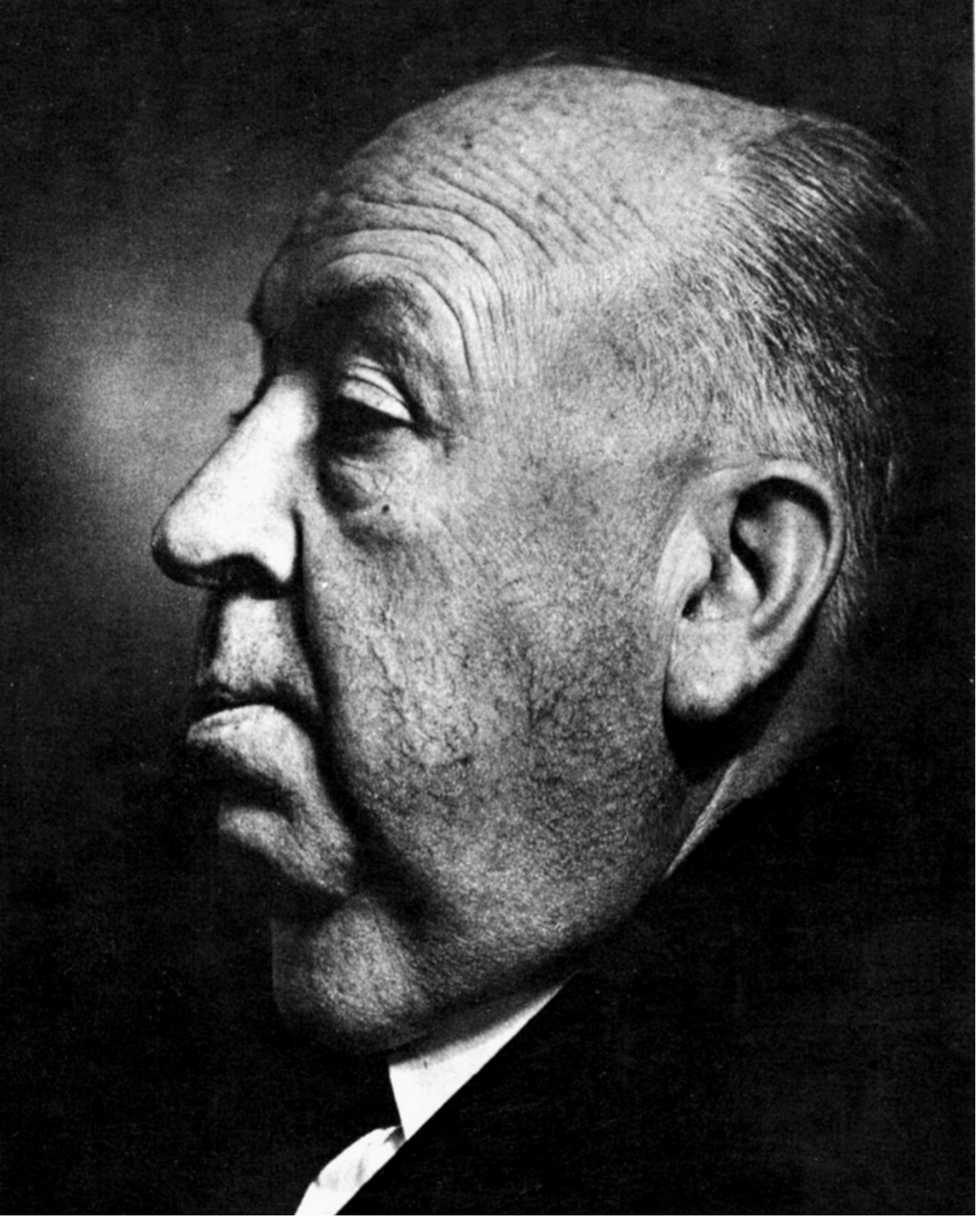
SİYAD'ın (Sinema Yazarları Derneği) Beyoğlu Sineması'ndaki geleneksel toplu gösterimi, bu yıl 11-24 Haziran tarihleri arasında düzenleniyor. Seçkinin programındaki 10 film şöyle: "Açlık" (Hunger), "Yasak Bölge 9" (District 9), "Avatar", "Şampiyon" (The Wrestler), "Milk", "Okuyucu" (The Reader), "Son Veda" (Okuribito), "Milyoner" (Slumdog Millionaire), "Kapitalizm: Bir Aşk Hikayesi" (Capitalism: A Love Story), "Küçük Deniz Kızı Ponyo" (Ponyo On The Cliff By The Sea).

www.sinemamuzik.com

'bir tıkla gerçek habere ulaş'

Ücretsiz Haber Arama: <http://www.haberay.com>

“ Denize defnedilmek kadar iyi bir şey olamaz.
Basit, temiz, en önemlisi de ceza gibi durmuyor! ”

Alfred Hitchcock